

Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Sanoka na lata 2016-2028

Wśród nowoczesnych instrumentów umożliwiających zarządzanie finansami samorządowymi wymienia się wieloletnią prognozę finansową (WPF), której rola ma się sprowadzać do zwiększenia efektywności, wiarygodności, przejrzystości, jawności i przewidywalności w gromadzeniu dochodów, przychodów oraz ponoszeniu wydatków i rozchodów.

Wieloletnie prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego stanowi instrument wieloletniego planowania finansowego, którego znaczenie podkreślają takie organizacje jak: Bank Światowy czy OECD. Do wdrożenia WPF przyczyniły się m.in. zmiany w postrzeganiu roli finansów publicznych, przejawiające się w podkreśleniu ich ekonomicznego i społecznego aspektu, rozwój koncepcji New Public Management (Nowe Zarządzanie Publiczne), członkostwo Polski w UE, a także fakt, że samorządy terytorialne są bardzo ważnym ogniwem w zarządzaniu finansami publicznymi na poziomie lokalnym.

Wieloletnia Prognoza Finansowa została sporządzona zgodnie z art. 226-232 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych. Obejmuje ona lata 2016-2028, co wynika z kwoty długu na okres zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Wieloletnia prognoza finansowa Miasta Sanoka przedstawia perspektywę finansową, możliwości inwestycyjne i ocenę zdolności kredytowych Miasta w przyszłych latach na podstawie planowanych wielkości dochodów i wydatków miasta, wykaz przedsięwzięć i prognozy długu JST.

Przy oszacowaniu wartości prezentowanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej miasta Sanoka ich podstawą stanowiły wytyczne zawarte w poniższych dokumentach tj:

- projekt budżetu Państwa na rok 2016,
- wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Aktualizacja – październik 2015r.,
- Uchwała Nr LVII/455/14 Rady Miasta Sanoka z dnia 15 kwietnia 2014r. w sprawie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego,
- Uchwała Nr L/XV/510/14 Rady Miasta Sanoka z dnia 15 października 2014r. w sprawie przyjęcia Zrównoważonej Strategii Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013-2024,
- projekt uchwały budżetowej Miasta Sanoka na rok 2016

Opracowując prognozy dochodów na rok 2016 wykorzystane zostały dane przekazane pismami;

- Ministerstwa Finansów znak ST3.4750.132.2015 z dnia 12 października 2015r. informujące o planowanych na rok 2016 poszczególnych częściach subwencji ogólnej, kwot dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz kwot wpłat do budżetu,
- Wojewody Podkarpackiego znak F-I.3110.28.2014 z dnia 23 października 2015r. o kwotach dochodów związanych z realizacją przez gminy zadań z zakresu

administracji rządowej, dotacji na realizację przez gminy zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań własnych gminy,

- Krajowego Biura Wyborczego znak DKO-3101-73/15 z dnia 16 października 2015r. informującego o wysokości dotacji na finansowanie kosztów prowadzenia i aktualizacji stałego rejestru wyborców.

Przyjmując założenia do opracowania WPF oparto się również na danych historycznych w zakresie poszczególnych źródeł dochodów i kategorii wydatków, przyjmując za punkt odniesienia wartości faktycznie poniesione w latach 2013-2014 oraz plan budżetu na rok 2015 wg. stanu na dzień 30 września 2015r. i przewidywane wykonanie budżetu za 2015 rok.

Ponadto prognozę finansową opracowano na podstawie regulacji dotyczących projektowania budżetu zawartych w ustawie o finansach publicznych (art. 242), ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawie o podatkach i opłatach lokalnych, uchwał Rady Miasta podjętych na podstawie tych ustaw oraz analizy kształtowania się sytuacji finansowej miasta w ostatnich latach i przewidywanych tendencjach rozwojowych.

Przy szacowaniu dochodów bieżących i wydatków bieżących przyjęte zostały przedstawione poniżej w tabeli założenia makroekonomiczne na lata 2016-2028

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
PKB (%)	3,8	3,9	4,0	3,9	3,8	3,7	3,5	3,3	3,1	3,0	3,0	3,0	3,0
CPI- inflacja (%)	1,7	1,8	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

Planowane wartości wykazane w roku 2016 wynikają z projektu budżetu miasta Sanoka na rok 2016 i są z nimi zgodne co do wyniku budżetu i związanych z nimi kwot przychodów, rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego do czego zobowiązują nas zapisy art. 229 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.

DOCHODY:

Dochody budżetowe dzielą się na dwie kategorie tj. bieżące i majątkowe.

DOCHODY BIEŻĄCE

Dochody bieżące zaplanowano na rok 2016 zakładając ich wzrost o 2,6 % w odniesieniu do przewidywanego wykonania roku poprzedniego tj. 2015 biorąc pod uwagę ich tendencję kształtowania się w latach poprzednich. W kolejnych latach prognozy tj 2017-2028 założono ich wzrost o wskaźnik średniorocznej inflacji tj. 2,5% w całym okresie prognozy.

Dominującą grupą w dochodach bieżących są wpływy z podatków i opłat lokalnych. Poziom wpływów z tego źródła wynika ze stawek ustalonych uchwałami Rady Miasta Sanoka. W roku 2016 podobnie jak w roku 2014 i 2015 nie przewiduje się wzrostu stawek

podatkowych w mieście. Największy udział w tej grupie mają dochody z podatku od nieruchomości, które stanowią 62%.

- ***Podatek od nieruchomości***

Stosowanie nadal zintensyfikowanej polityki ściągania zaległości w oparciu o ulepszone procedury windykacyjne, regularna weryfikacja rejestru nieruchomości Starostwa Powiatowego z gminnym rejestrem podatkowym i wzmożone kontrole podatkowe odzwierciedlają się w skutkach wykonania planu roku 2015.

Plan 2016r. podatku od nieruchomości wskazuje znaczny wzrost w porównaniu do wykonania 2015 ponieważ nadal zakłada się intensywne egzekwowanie należności z tytułu tego podatku od dłużników i planuje spłatę długu zaległych podatków.

W latach kolejnych (2018-2028) prognozy wpływy z podatku od nieruchomości planuje się ze wzrostem o wskaźnik CPI i zakłada się coroczny przyrost podstawy opodatkowania i wzrost stawek podatkowych do poziomu maksymalnego.

- ***Podatek rolny***

Stawka podatku rolnego od 1ha przeliczeniowego stanowi równowartość pieniężną 2,5q żyta obliczoną wg średniej ceny skupu żyta za 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy, a od 1ha fizycznego – wynosi równowartość pieniężną 5q żyta. Średnia cena skupu żyta za 2013r., 2014r. i 3 pierwsze kwartały 2015r. wynosi 53,75 zł. za 1dt.

- ***Podatek od środków transportowych***

Stawki podatku od środków transportowych na rok 2016 pozostają na poziomie z roku 2015. W latach prognozy zaplanowano ich wzrost o wskaźnik inflacji i szacuje się wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów.

- ***Podatek od czynności cywilnoprawnych***

Dochody z podatku od czynności cywilnoprawnych oszacowane zostały o wskaźnik średniorocznej inflacji oraz wykonanie lat poprzednich. Założono wzrost liczby transakcji objętych tym podatkiem.

- ***Wpływy z tytułu najmu i dzierżawy***

Wpływy z tego źródła dochodu stanowią czynsze za lokale mieszkalne i użytkowe mienia komunalnego. Skuteczna windykacja poprawia ściągalność należności. W następnych latach nastąpi wzrost stawek o wskaźnik średniorocznej inflacji.

- ***Oплата za gospodarowanie odpadami komunalnymi***

Oплата za gospodarowanie odpadami ma charakter publicznoprawny. O charakterze opłaty świadczy m.in. to, że obowiązek jej ponoszenia wynika z ustawy oraz to, że organem uprawnionym do jej pobierania jest gmina. Stawki opłaty śmieciowej, zasady pobierania i uiszczania zostały uchwalone i określone przez radę miasta – odpady segregowane 10 zł. , niesegregowane 16 zł. miesięcznie od osoby.

Wpływy z tej opłaty stanowią 18% wpływów w grupie „podatki i opłaty”. W roku budżetowym zaplanowano jej wpływ na poziomie 6.400.000 zł. W Wieloletniej Prognozie Finansowej w latach 2017-2028 założono wzrost o poziom inflacji.

- ***Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i osób prawnych***

Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) należą do najbardziej wrażliwych na zmiany w koniunkturze gospodarczej. Ministerstwo Finansów zaleca aby poziom dochodów z tytułu udziałów we wpływach z podatków prognozować w oparciu o wybrane wielkości makroekonomiczne podawane przez Radę Ministrów, takich jak: PKB, ceny towarów i usług, przecięne wynagrodzenie, dostosowując je do sytuacji gminy.

Udział gmin we wpływach z podatku dochodowego osób fizycznych, ustalony zgodnie z zasadami określonymi w art. 9 ust.1 w związku z art. 89 ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w roku 2016 wyniesie 37,79%, a więc będzie wyższa niż w 2015r. o 0,12 punktu procentowego.

Kwota udziału we wpływach została przyjęta w wysokości wynikającej z informacji przekazanej przez Ministerstwo Finansów.

Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych stanowią 6,71% realizowane są przez urzędy skarbowe a ich wielkości na lata kolejne zostały zaplanowane na podstawie szacunkowego wykonania roku 2015, a na lata następne prognozy założono coroczny wzrost o wskaźnik inflacji.

- ***Subwencje***

Miastu informacja o przyznanych na rok 2016 częściach subwencji została przekazana pismem Ministra Finansów znak ST3.4750.132.2015 z dnia 12 października 2015r., zostały przyznane następujące części subwencji:

- oświatowa,
- równoważąca,
- wyrównawcza.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego określona w projekcie ustawy budżetowej na rok 2016 kwota części oświatowej subwencji ogólnej została ustalona w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej nie mniejszej niż przyjęta w uchwale budżetowej w roku bazowym (2015), skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych. W kwocie części oświatowej subwencji ogólnej planowanej na rok 2016 zostały uwzględnione skutki finansowe zmiany zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego z tytułu objęcia od roku szkolnego 2015/2016 obowiązkiem szkolnych wszystkich dzieci 6-letnich.

Subwencja oświatowa na 2016r. została naliczona na podstawie projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2016. Uwzględniono zwiększenie liczby uczniów szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży oraz liczbę uczniów ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ustaloną na podstawie danych systemu informacji oświatowej dla bazowego roku szkolnego, o 0,6%. Zastosowanie ww. wskaźnika wynika z konieczności spodziewanego wzrostu liczby uczniów od 1 września 2016r. w wyniku rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego przez dzieci, którym odroczone obowiązek szkolny oraz wzrostu liczebności rocznika przychodzącego do szkoły podstawowej w porównaniu do rocznika kończącego gimnazjum.

Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin ustala się w wysokości stanowiącej sumę łącznej kwoty wpłat gmin do budżetu państwa oraz kwoty uzupełniającej części wyrównawczej subwencji ogólnej dla tych gmin, których wskaźnik dochodów podatkowych jest wyższy od 150% analogicznego wskaźnika obliczonego łącznie dla wszystkich gmin w kraju, które w związku z tym nie otrzymują kwoty uzupełniającej, choć jest ona dla nich obliczona.

Wynikająca z powyższego kwota zostanie rozdzielona między gminy zgodnie z art. 21 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, tj. z uwzględnieniem wydatków gmin na dodatki mieszkaniowe wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy (2014r.) w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy oraz w przypadku gmin wiejskich i miejsko-wiejskich z uwzględnieniem dochodów za rok poprzedzający rok bazowy z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz dochodów z podatku rolnego i z podatku leśnego, w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin składa się z kwoty podstawowej i uzupełniającej. Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, kwotę podstawową otrzymują gminy, w których dochód podatkowy na 1 mieszkańca jest niższy od 92% średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca kraju. Podstawą do ustalenia wysokości kwoty podstawowej stanowią dane ze sprawozdań z wykonania dochodów podatkowych gminy za 2014r. (z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych w terminie do dnia 30 czerwca 2015r.) oraz dane o liczbie mieszkańców według stanu na dzień 31 grudnia 2014r. ustalonej przez Główny Urząd Statystyczny.

Natomiast wysokości kwoty uzupełniającej uzależniona jest od gęstości zaludnienia w gminie, w relacji gęstości zaludnienia w kraju i dochodu podatkowego gminy na 1 mieszkańca.

- ***Dotacje i środki z Unii Europejskiej przeznaczone na cele bieżące***

Kolejna istotna pozycja dochodów w Wieloletniej Prognozie Finansowej, która obejmuje wpływy z tytułu dotacji na zadania własne, zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami.

Podział dotacji celowej na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w rdz. 75011 – Urzędy wojewódzkie został dokonany w oparciu o dane dotyczące liczby spraw i czasu realizacji jednej sprawy (podane przez j.st. i zweryfikowane przez merytoryczne wydziały Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie) oraz stawki za roboczogodzinę. Stawki za roboczogodzinę zostały przyjęte wg wysokości stosowanych dla czynności podobnego rodzaju w odpowiednich wydziałach PUW. W przypadku zadań z zakresu spraw obywatelskich do kalkulacji przyjęto podane przez Ministerstwo Finansów, ujednolicone dla całego kraju, miary czasu jednostkowego oraz stawkę za roboczogodzinę 24,16 zł.

Najistotniejszy udział w tej kategorii dochodów mają dotacje otrzymywane na sfinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej, które stanowią 81% zaplanowanych dotacji.

W planie dotacji została ujęta również dotacja na wychowanie przedszkolne, którą miasto otrzymuje od roku 2013.

Kwoty dotacji przyjęte do budżetu na rok 2016 w ciągu realizacji zadań są na bieżąco korygowane decyzjami Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie.

W kolejnych latach prognozy planuje się wzrost dotacji na poziomie wskaźnika średniorocznej inflacji, biorąc pod uwagę wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej, waloryzację świadczeń i zmianę kryteriów dochodowych.

W kategorii „dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące” zostały ujęte środki na kontynuację z roku 2015 projektu pn. „EKO-Sanok – zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie różnorodności biologicznej miasta” którego głównym celem jest edukacja ekologiczna mieszkańców miasta. Środki na dofinansowanie pochodzą z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Finansowego. Realizacja projektu zostanie zakończona zgodnie z umową 30 kwietnia 2016r.

W najbliższych latach Miasto Sanok zamierza aplikować o nowe środki unijne w ramach rozpoczętej już perspektywy finansowej 2014-2020.

Miasto będzie korzystać z mechanizmów wsparcia obejmujących Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego w tym środki finansowe pochodzące z tzw. Regionalnych Inwestycji Terytorialnych. Ten mechanizm wsparcia jest związany z ukierunkowaniem na współpracę pomiędzy JST tworzących tzw. miejskie obszary funkcjonalne (MOF). Ponadto możliwości miasta w zakresie absorpcji wsparcia unijnego zostaną powiększone o możliwości korzystania ze środków programów operacyjnych zarządzanych na szczeblu centralnym takich jak np.: Infrastruktura i Środowisko, Wiedza, Edukacja, Rozwój czy Program Polska Cyfrowa. Ważnym elementem wsparcia będą także inicjatywy wspólnotowe INTERREG obejmujące projekty transgraniczne pomiędzy Polską, Słowacją i Ukrainą. Warto dodać, że miasto zamierza aplikować także o środki w ramach mechanizmów finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego (środki pochodzące z Islandii i Lichtensteinu) oraz funduszy norweskich. Dodatkowo istotnym wsparciem będzie także pomoc finansowa kierowana do gmin ze szczebla krajowego do których należy zaliczyć Program Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej, a także środki NFOŚiGW.

DOCHODY MAJĄTKOWE

Dochody majątkowe prezentowane w Wieloletniej Prognozie Finansowej miasta Sanoka 2016-2028 obejmują wpływy z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, dotacje i środki przeznaczone na inwestycje i głównie dochody ze sprzedaży majątku

- ***Dochody ze sprzedaży majątku***

Dochody ze sprzedaży majątku są determinowane koniunkturą w gospodarce. Ma to decydujące przełożenie na wielkość dochodów z tego tytułu. Dokonano oceny posiadanego przez miasto mienia komunalnego na sprzedaż.

Informacja o stanie mienia komunalnego opracowana zgodnie z art. 267 ust. 1 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych i art. 43 ustawy o samorządzie gminnym informuje, że wartość mienia Miasta Sanoka wg. aktualnego stanu na dzień 31.12.2014r. wynosi 449.010.475 zł., na które składają się:

- prawa własności,
- inne niż własność prawa majątkowe, w tym: ograniczone prawa rzeczowe, użytkowanie wieczyste, wierzytelności, udziały w spółkach akcyjnych oraz posiadanie

Informacja o stanie mienia komunalnego pokazuje, że miasto posiada duże zasoby majątkowe, które mogą stać się przedmiotem sprzedaży.

W okresie ostatnich lat sytuacja gospodarcza kraju nie sprzyjała sprzedaży majątku. Miasto będzie prowadziło działania w zakresie racjonalnego wykorzystania majątku w celu uzyskania jak najlepszych efektów ekonomicznych.

Plan dochodów ze sprzedaży majątku został przyjęty na podstawie prognozy opracowanej i sporządzonej przez Wydział Geodezji, Architektury i Planowania Przestrzennego. W roku 2016 dochody ze sprzedaży majątku wyniosą 3.913.060 zł. i obejmują:

- ul. Krucza – pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne (1 działka) – 48.300 zł.,
- ul. Biała Góra – pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne (5 działek) – 484.350 zł.,
- ul. Poetycka – Wyspiańskiego pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne (0,5220 ha) – 300.000 zł.,
- ul. Konarskiego - pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne (5 działek) – 400.000 zł.,
- ul. Leszczynowa – pod budownictwo usługowe (1 działka) – 50.000 zł.,
- ul. Słowackiego – pod budownictwo usługowo-mieszkalne (0,1199 ha) - 250.000 zł.,
- ul. Wilcza – pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne (1 działka o pow. 0,0382 ha) – 19.000 zł.,
- ul. Słowackiego – pod budownictwo mieszkaniowe (1 działka pow. 0,0454 ha) – 40.000 zł.,
- Olchowa, gmina Zagórz – 3 działki (łąčna powierzchnia 0,4300 ha) – 7.950 zł.,
- ul. Szczudliki – pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne (1 działka) – 19.400 zł.,
- ul. Witkiewicza – pod budownictwo usługowe (1 działka) – 165.000 zł.,
- sprzedaż działek na polepszenie zagospodarowania działki sąsiedniej – 50.000 zł.
- sprzedaż mieszkań – 300.000 zł.,
- ul. Stróżowska – pod budownictwo usługowe dz. Nr 2247 – 1.623.000 zł.
- ul. Kawczyńskiego – pod budownictwo mieszkaniowe (2 działki) – 116.000 zł.
- sprzedaż mienia Rady Dzielnicy Olchowce – 40.060 zł.

Działania miasta będą koncentrowały się na oferowaniu nieruchomości inwestorom, którzy przez ich wykorzystanie przyczynią się do poprawy funkcjonalności miasta.

• **Dotacje i środki otrzymane na inwestycje**

Dotacje i środki otrzymane na inwestycje to dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań inwestycyjnych oraz dotacje w ramach programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

W roku 2016 zaplanowało do realizacji następujące przedsięwzięcia:

- Budowa sali gimnastycznej i boiska wielofunkcyjnego przy Gimnazjum Nr 2 w Sanoku – zadanie dofinansowane ze środków Funduszu Rozwoju

Kultury Fizycznej Ministerstwa Sportu i Turystyki. Jest to kontynuacja zadania z roku 2015.

- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Sanoku – są to środki stanowiące refundację wydatków poniesionych w roku 2015.

Perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2014-2020 jest ważnym elementem polityki finansowej samorządów terytorialnych. Należy podkreślić, że środki pomocy bezzwrotnej kierowane będą w dużej mierze na inwestycje poprawiające stan środowiska naturalnego, poprawę jakości życia mieszkańców, a także na inwestycje infrastrukturalne zapewniające dynamiczny rozwój regionalny. Ważnym elementem całego procesu są środki na innowacje, które mają wzmocnić potencjał gospodarczy państwa, poprawić konkurencyjność i umożliwić szybki wzrost gospodarczy oparty na nowych technologiach. Efektywne wykorzystanie funduszy unijnych będzie jednym z podstawowych zadań jakie stawia się dziś przed każdym samorządem terytorialnym bez względu na jego szczebel. Nie inaczej jest z miastem Sanok, które zamierza wykorzystać nową perspektywę głównie realizując projekty poprawiające jakość życia mieszkańców miasta, a także chroniące środowisko naturalne tym bardziej, że jest to prawdopodobnie ostatnie tak duże wsparcie kierowane do Polski z budżetu wspólnotowego. Dystrybucja środków finansowych odbywa się za pośrednictwem Programów Operacyjnych zarządzanych regionalnie i centralnie. Najważniejszym instrumentem finansowym będzie Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego w ramach którego miasto ma możliwość pozyskiwania finansowania zewnętrznego w konkursach dedykowanych dla tzw. Miejskich Obszarów Funkcjonalnych, oraz w naborach otwartych dla wszystkich JST. Istotne środki zewnętrzne możliwe do pozyskania znajdują się także w Programach Operacyjnych zarządzanych centralnie do których należą m.in.: Infrastruktura i Środowisko, Wiedza Edukacja Rozwój, Inteligentny Rozwój czy Polska Cyfrowa. Dla miasta bardzo istotne są także fundusze tzw. Europejskiej Współpracy Terytorialnej, które koncentrują się na wsparciu regionów przygranicznych tzw. peryferyjnych w ramach bilateralnej międzynarodowej współpracy terytorialnej regionów przygranicznych. Miasto z racji swojego położenia geograficznego może uzyskać wsparcie w oparciu o współpracę ze Słowacją lub Ukrainą. Niebagatelną rolę w finansowaniu rozwoju regionalnego odgrywają także mechanizmy finansowe Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a także fundusze norweskie. Te fundusze mogą zasilić miejski budżet wspierając inwestycje w ochronę środowiska naturalnego, a także ochronę dziedzictwa kulturowego.

W ramach nowej perspektywy finansowej planowane są do realizacji następujące projekty, na które mamy nadzieję otrzymać dofinansowanie:

1. Wdrożenie zintegrowanego systemu ograniczenia emisji w ramach systemu transportu w MOF Sanok-Lesko – 29.256.825,63 zł., dofinansowanie – 24.868.301,79 zł.,
2. Kompleksowa rewitalizacja na terenie MOF Sanok-Lesko – całkowita wartość – 7.133.226,15 zł., dofinansowanie – 6.063.242,23 zł.
3. Wdrożenie zintegrowanego systemu ograniczenia emisji w ramach systemu oświetlenia w MOF Sanok-Lesko – całkowita wartość – 3.391.224,96 zł., dofinansowanie – 2.882.541,22 zł.
4. Przebudowa ulic w dzielnicy Dąbrówka na terenie miasta Sanoka – całkowita wartość – 1.836.379,53 zł., dofinansowanie – 918.189 zł.

WYDATKI

Wskaźniki art. 243 ustawy o finansach publicznych nie pozwalają na planowanie zbyt wysokich wydatków, które powodowałyby konieczność dalszego zadłużania się.

Zaplanowanie wysokich wydatków bieżących powoduje ograniczenie, a może nawet uniemożliwić planowanie i realizację wydatków majątkowych. Aby uniknąć takiej sytuacji należy budżet planować ostrożnie i oszczędnie, a każdy wydatek należy ocenić pod kątem celowości i konieczności, z zachowaniem zasad zawartych w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych tj.:

- uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów

WYDATKI BIEŻĄCE

W ramach wydatków bieżących wyodrębnione zostały takie grupy jak:

- obsługa długu,
- wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
- funkcjonowanie organów jednostek samorządu terytorialnego,
- planowane i realizowane przedsięwzięcia wieloletnie

Podstawą planowania wydatków bieżących roku 2016 było ich przewidywane wykonanie roku poprzedniego i następnie oszacowanie ich o wskaźnik średniorocznej inflacji. Planowanie wydatków bieżących w latach kolejnych odbyło się w identyczny sposób.

Wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane i wydatki na funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego zostały zaplanowane taką samą metodyką jak ogólne wydatki bieżące. Kwotę wynagrodzeń ustalono na podstawie zawartych umów o pracę i zlecenie na koniec III kwartału 2015r. uwzględniając wypłatę nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i innych wypłat wynikających z przepisów prawa. Kwotę składek od wynagrodzeń obliczono na podstawie obowiązujących przepisów prawa. W roku 2016 wydział kadr Urzędu Miasta zaplanował dodatkowo do funduszu płac wypłatę 17 nagród jubileuszowych oraz 2 odprawy emerytalne a także przyznanie dodatku 20% dwóm pracownikom w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego.

Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek. Obsługa długu obejmuje spłatę odsetek od zaciągniętych zobowiązań finansowych. Podstawą do oszacowania odsetek był zadłużenie pozostające do spłaty i ich oprocentowanie, które stanowi w przypadku kredytów stawka WIBOR 3M powiększona o marżę banku finansującego, natomiast przy pożyczkach jest to stopa redyskonta weksli. Odsetki są naliczane i spłacane kwartalnie. Przy ustaleniu odsetek przyjęte została jej wielkości tj. stawka WIBOR 3M na dzień 7 października 2015r. – 1,73 % i stopa redyskonta weksli – 1,75 %

Wydatki na funkcjonowanie organów jednostek samorządu terytorialnego obejmują wydatki na Radę Miasta Sanoka i Urząd Miasta tj. m.in.: wypłatę diet radnych i przewodniczącego rady, wydatki na funkcjonowanie rady, funkcjonowanie Urzędu i realizację przez niego zadań statutowych.

Budżet miasta oprócz planowanie wydatków wymienionych powyżej zaplanował również m.in. wydatki na:

- udzielenie dotacji z budżetu miasta np. klubom sportowym, samorządowym instytucjom kultury, dopłaty do wody i ścieków, dla niepublicznych przedszkoli oraz dla punktów przedszkolnych – na podstawie analizy potrzeb przy uwzględnieniu danych demograficznych,
- utworzenie rezerwy ogólnej obejmującej rezerwę na budżet obywatelski i na zarządzanie kryzysowe,
- udział miasta w rządowym programie pomocy państwa w zakresie dożywiania uczniów
- realizację zadań własnych w zakresie pomocy społecznej,
- funkcjonowanie jednostek budżetowych.

Pozostałe wydatki bieżące zaplanowano w kwocie umożliwiającej realizację wszystkich zadań statutowych gminy.

WYDATKI MAJĄTKOWE

Poziom wydatków majątkowych zależy przed wszystkim od możliwości finansowych miasta. Wydatki inwestycyjne są finansowane ze środków własnych, dotacji ze środków publicznych, środków zwrotnych oraz środków pomocowych.

Jako priorytetowe wydatki majątkowe są traktowane:

- zadania inwestycyjne kontynuowane z lat poprzednich np. modernizacja ulic miejskich, oświetlenia ulicznego, budowa obwodnicy miasta, sieci wodociągowej i kanalizacji deszczowej,
- zadania inwestycyjne na które miasto może otrzymać dofinansowanie z budżetu państwa np. budowa sali gimnastycznej i boiska wielofunkcyjnego przy Gimnazjum Nr 2,
- zadania ujęte w przyjętym w dniu 15 kwietnia 2014r. uchwałą Rady Miasta Nr LVII/455/14 Wieloletnim Planie Inwestycyjnym.

W obecnym projekcie budżetu 2016r. uwzględnione zostały następujące przedsięwzięcia inwestycyjne istotne dla miasta i ich mieszkańców, a są to:

- Budowa sali gimnastycznej i boiska wielofunkcyjnego przy Gimnazjum Nr 2 w Sanoku – zadanie dofinansowane ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej Ministerstwa Sportu i Turystyki - 2.156.993 zł. (2014-2016), w tym wkład własny 1.456.993 zł. Jest to kontynuacja zadania z roku poprzedniego. Pomimo czasowego wstrzymania prac i problemów poprzedniego podwykonawcy, inwestycja zostanie zrealizowana najpóźniej do czerwca 2016 r. Prace budowlane zostały wznowione po około trzymiesięcznej przerwie w maju br., po decyzji syndyka o kontynuacji inwestycji przez Krośnieńskie Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe KROSPOL. Na rok budżetowy założono wykonanie robót wykończeniowych w budynku sali gimnastycznej, remont ogrodzenia oraz zagospodarowanie terenu, którego elementem będzie powstanie boiska.
- Budowa łączników do obwodnicy miasta Sanoka – 10.006.000 zł. (2016-2019) będzie obejmowała budowę trzech łączników zjazdowych tj. z ronda Beksińskiego, do ul. Łany oraz do ul. Konopnickiej.

Poziom wydatków majątkowych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2017-2028 został wyliczony, jako różnica pomiędzy planowanymi dochodami ogółem, pomniejszonymi o planowane wydatki bieżące oraz o planowane rozchody.

PRZYCHODY

Na dzień przedłożenia projektu budżetu na rok 2016 i Wieloletniej Prognozy Finansowej miasto nie planuje zaciągania dodatkowych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek długoterminowych. Decyzje w tej sprawie będą podjęte w ciągu roku budżetowego.

ROZCHODY

Rozchody budżetu zostały zaplanowane na podstawie harmonogramów spłat kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach poprzednich wynikające z podpisanych umów kredytowych i umów pożyczek. Dla każdego zobowiązania odrębnie określono stopę procentową, okres spłaty odsetek i kapitału.

WYNIK BUDŻETU (DEFICYT/NADWYŻKA)

W latach prezentowanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej 2016-2028 budżet miasta zakłada wygospodarowanie nadwyżki budżetowej, która zostanie przeznaczona na sfinansowanie spłaty rat kredytów i pożyczek.

Nadwyżka budżetowa jest niezbędna i konieczna ze względu na obciążenia budżetu z tytułu obsługi istniejącego zadłużenia.

Istotnym dla budżetu miasta jest fakt zachowania w każdym roku budżetowym relacji wynikającej z zapisu art. 242 ustawy o finansach publicznych, który mówi, że Rada Miasta Sanoka nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę lub wolne środki.

KWOTA DŁUGU, SPOSÓB JEGO SFINANSOWANIA I RELACJA O KTÓREJ MOWA W ART. 243 USTAWY O FIANSACH PUBLICZNYCH

Kwota długu na koniec każdego roku prognozy został wyliczona z poziomu zadłużenia ustalonego na dzień 31.12.2015r., który wyniesie 37.495.275,65 zł. i odpowiednio został pomniejszony w kolejnych latach prognozy o zaplanowaną na dany rok kwotę spłaty kredytów i pożyczek. Dług miasta zamierza być sfinansowany w latach prognozy z nadwyżki budżetowej.

We wszystkich latach występowania zobowiązań miasto spełnia wymogi określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

UWAGI KOŃCOWE

Wprowadzając wieloletnie planowanie jako instrument nowoczesnego zarządzania finansami ustawodawca dążył do wzmocnienia potencjału jednostek samorządu terytorialnego poprzez efektywne i skuteczne podejmowania decyzji w zakresie gospodarki finansowej.

Zaletami planowania wieloletniego jest:

- bardziej racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi – wzrost efektywności wykorzystania, powiązania wydatków z polityką rządu, stabilność finansów publicznych,
- zwiększenie wiarygodności, przejrzystości i przewidywalności polityki fiskalnej,
- dopasowanie na szczeblu unijnym.

Wielkości przyjęte w WPF mają charakter szacunkowy i podlegają urealnieniu w kolejnych zmianach budżetu w ciągu roku oraz przy opracowaniu budżetów na kolejne lata.